

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 1819060 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan KURTULMUŞ
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Esas Komisyon	Dışişleri
Tarih: 24-3-2026	Esas No: 2/3603

TBMM
GENEL MURAK

23 Mart 2026

No: 1823004

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SIRBİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE
KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 7 Eylül 2022 tarihinde Belgrad'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : Z-90666677-599-**371298**
Konu : Anlaşma

17 Mart 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7 Eylül 2022 tarihinde Belgrad'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

- 1- Genel Gerekçe
- 2- Anlaşma (Türkçe, Sırpça, İngilizce)

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
17. Mart 2026
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
17 Mart 2026
No: 1819060

GENEL GEREKÇE

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının ana amacı, beraberinde yalnızca sermaye değil aynı zamanda teknoloji, yönetim becerisi, uluslararası pazarlara giriş imkânını da getiren doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuki düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır.

Ülkemiz müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yolu ile ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması, genel ekonomik politikamızın ana hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, ülkemizde yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye girişinin özendirilebilmesi için yatırım ve ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin gelişmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerle Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının imzalanmasına 1962 yılında başlanmıştır. Ülkemizin sermaye ihraç eder hale gelmesi ile bu süreç hızlandırılmıştır.

Bu itibarla 7 Eylül 2022 tarihinde Belgrad'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın temel esasları aşağıda özetlenmiştir:

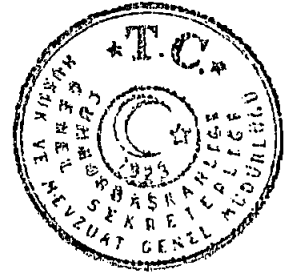
1. Anlaşmaya taraf ülke sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve yatırımlarla ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyerek ekonomik işbirliği için uygun şartları oluşturmak.

2. Türkiye Cumhuriyeti ve Sırbistan Cumhuriyeti'nde yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmek.

3. Her iki ülkede taraf ülke yatırımcıları ile ev sahibi devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmek.

4. Her iki ülkenin yatırımcılarının elde ettiği kârların ve diğer gelirlerin gecikme olmaksızın transfer edilmesini güvence altına almak.

Daha istikrarlı bir yatırım ortamının teminini öngören söz konusu Anlaşma ile iki ülke arasındaki sermaye akışında artış gerçekleşmesi beklenmektedir. Anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken taraf ülkelere yeni herhangi bir yük getirmemektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SIRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN
KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti;

Özellikle bir Akit Taraf Devletinin yatırımcılarının, diğer Akit Taraf Devletinin ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, Akit Taraflar arasındaki ekonomik iş birliğini artırma arzusu ile;

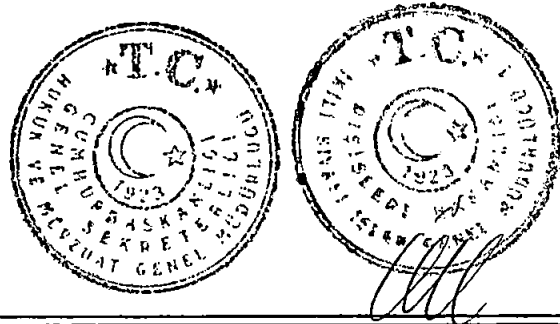
Bu gibi yatırımlara tanınacak muameleye ilişkin bir anlaşmanın sermaye ve teknoloji akışı ile Akit Tarafların Devletlerinin ekonomik kalkınmasını teşvik edeceğini kabul ederek;

Yatırımlara adil ve hakkaniyete uygun muamele edilmesinin; yatırımlar için istikrarlı bir ortamın idamesi açısından arzulanır olduğuna ve ekonomik kaynakların etkin kullanımının en üst düzeye çıkarılmasına katkıda bulunacağına ve yaşam standartlarını geliştireceğine dair mutabık kalarak; ve

Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası kabul görmüş işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabileceğine ikna olarak;

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunmasına ilişkin bir anlaşmanın yapılmasına karar vermiş olarak;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1 Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amaçları bakımından:

1. "Yatırım" terimi; uzun süreli ekonomik ilişkiler kurmak amacıyla bir Akit Taraf Devletin ülkesinde bu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak edinilen ve sermaye veya diğer kaynakların taahhüdü; gelir veya kazanç beklentisi; risk üstlenme; ekonomik kalkınmaya ve Akit Taraflar arasında sermaye ve teknoloji akışına katkı sağlama ya da belirli bir süre gibi yatırım özelliklerini taşıyan¹ iş faaliyetleri ile bağlantılı her türlü mal varlığını ifade eder.

Yatırımın alabileceği şekiller aşağıdakileri içerebilir:

(a) taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra ipotek, rehin, kefalet gibi diğer aynı haklar ve malvarlığının bulunduğu Akit Taraf Devletinin kanun ve düzenlemelerine uygun olarak tanımlanan diğer benzer haklar;

(b) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar;

(c) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli;

(d) özellikle patentler, endüstriyel tasarımlar, teknik süreçler gibi fikri ve sınai mülkiyet haklarının yanında ticari markalar, ticari itibar ve know-how;

(e) bir Akit Taraf Devletinin ülkesinde ekonomik faaliyete yönelik sermaye ya da diğer kaynakların taahhüdünden kaynaklanan:

(i) anahtar-teslim ya da inşaat sözleşmesi, ya da doğal kaynakların aranması, işlenmesi, çıkartılması ya da işletilmesine yönelik olan bir imtiyazı içerecek şekilde, Akit Taraf Devletinin ülkesinde bir yatırımcının malvarlığını içerecek bir sözleşme altındaki, ya da;

(ii) ödemenin önemli derecede bir şirketin üretimi, kazançları ya da karlarına dayandığı bir sözleşme altındaki,

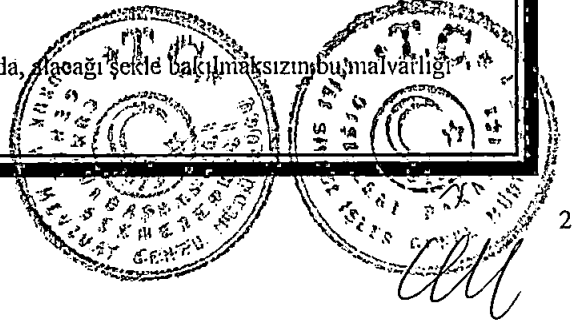
bir fayda.

2. "Yatırım" terimi yalnızca aşağıdakilerden kaynaklanan para alacaklarını ifade etmez:

(a) bir Akit Taraf Devletinin ülkesindeki yatırımcılar tarafından diğer Akit Taraf Devletinin ülkesindeki vatandaşlarına ya da şirketlerine mal veya hizmetlerin satışı ile ilgili ticari sözleşmeler, ya da

(b) İşbu Maddenin 2(a) bendinde belirtildiği şekilde ticari bir işlemle ilgili kredi temini.

¹ Bir mal varlığının, yatırım özelliklerini taşımadığı durumlarda, aşağı şekilde bakılmaksızın bu malvarlığı yatırım olarak kabul edilmez.

3. "Yatırımcı" terimi:

Diğer Akit Taraf Devletinin ülkesinde bir yatırım yapmış olan;

(a) kanunlarına göre, bir Akit Taraf Devletinin vatandaşlığına haiz olan gerçek kişileri;

(b) esaslı iş faaliyetleri ile birlikte kayıtlı işyerleri bir Akit Taraf Devletinin ülkesinde bulunan ve o Akit Taraf Devletinin yürürlükteki mevzuatı çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş tüzel kişileri,

ifade eder.

4. "Gelirler" terimi; bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamakla beraber özellikle, kâr, faiz, sermaye kazançları, royaltiler, ücretler ve temettüleri içerir.

5. "Ülke" terimi:

(a) Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak; kara ülkesini, iç sularını, karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda, canlı veya cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla Türkiye'nin uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemen hak ve yetkilere sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.

(b) Sırbistan Cumhuriyeti ile ilgili olarak; Sırbistan Cumhuriyeti'nin ulusal kanunları ve düzenlemeleri ile uluslararası hukuk uyarınca üzerinde egemen hak ve yetkilere sahip olduğu alanı ifade eder.

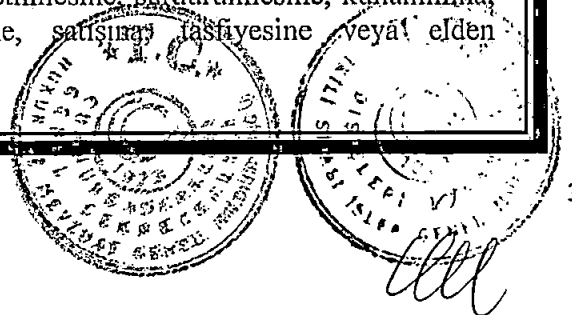
MADDE 2 **Uygulama Kapsamı**

İşbu Anlaşma, bir Akit Taraf Devletinin ülkesinde, bu Akit Taraf Devletinin ulusal kanun ve düzenlemelerine uygun olarak diğer Akit Taraf Devletinin yatırımcıları tarafından işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış yatırımlarına yürürlüğe giriş tarihinden itibaren uygulanır. Bununla birlikte; işbu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkan hiçbir uyuşmazlığa ya da çözümlenen iddiaya uygulanmaz.

MADDE 3 **Yatırımların Teşviki ve Korunması**

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, kendi Devletinin ülkesinde, diğer Akit Taraf Devletinin yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik eder.

2. Her bir Akit Taraf Devletinin yatırımcılarının yatırımları, diğer Akit Taraf Devletinin ülkesinde her zaman uluslararası hukuk prensipleri çerçevesinde adil ve hakkaniyete uygun muamele ile tam koruma ve güvenliğe tabi tutulur. Akit Taraflardan hiçbiri, makul olmayan veya ayrımcı tedbirlerle bu gibi yatırımların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına hiçbir şekilde engel olmaz.

3. İşbu Anlaşmanın amacı bakımından, adil ve hakkaniyete uygun muamelenin ihlali:

(a) cezai, adli veya idari süreçlerde yargılamadan kaçınma; ya da

(b) adli ve idari süreçlerde yargı sürecinin temelden ihlali; ya da

(c) keyfilik gösterilmesi; ya da

(d) cinsiyet, ırk, dini inanç gibi açıkça yanlış temellere dayalı olarak hedef odaklı ayrımcılık; ya da

(e) zorlama, tehdit ve taciz gibi yollarla yatırımcılara kötü muameleyi ifade eder.

4. Daha fazla kesinlik açısından, "tam koruma ve güvenlik", Akit Tarafların, yatırımcılar ve yatırımın fiziksel güvenliği ile ilişkili yükümlülüklerini ifade eder.

MADDE 4

Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf, ulusal kanun ve düzenlemeleri ile İşbu Anlaşma çerçevesinde yatırımları teşvik eder ve Devletin ülkesine kabul eder.

2. Her bir Akit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımlara, bunların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi Devletin yatırımcılarının yatırımları ya da herhangi bir üçüncü Devletin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunur.

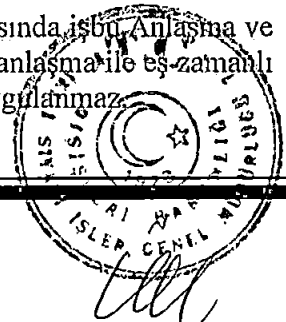
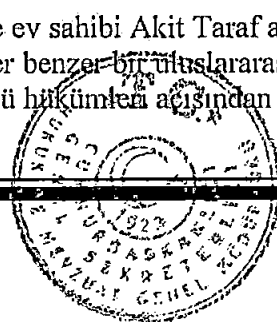
3. Akit Taraflar, kendi ulusal mevzuatları çerçevesinde, bir yatırımın yapılması ve sürdürülmesiyle ilgili olarak kendi Devletin ülkesine girmek isteyen diğer Akit Taraf Devleti vatandaşlarının girişi ve geçici ikameti için yapılan başvuruları iyi niyetle değerlendirir.

4. İşbu Maddenin hükümleri, aşağıdakilerle ilişkili olarak, bir Akit Tarafın herhangi bir üçüncü Devlete tanımış olduğu bir muamele, ayrıcalık ya da önceliğin faydasını, diğer Akit Taraf Devletin yatırımcılarına da sağlamakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmaz:

(a) ekonomik birlik, gümrük birliği, serbest ticaret bölgesi, parasal birlik ya da bu tür birlikler ya da diğer bölgesel işbirliği oluşumları kurmaya yönelik benzer uluslararası anlaşmaya üyeliğe ilişkin herhangi bir anlaşma veya,

(b) tamamen veya temel olarak vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme.

5. İşbu Maddenin 2. fıkrası, bir yatırımcı ve ev sahibi Akit Taraf arasında işbu Anlaşma ve Akit Taraflardan birinin imzacı olduğu diğer benzer bir uluslararası anlaşma ile eş-zamanlı olarak düzenlenmiş olan uyuşmazlık çözümü hükümleri açısından uygulanmaz.

6. İşbu Anlaşmanın 3. ve 4. Maddelerinin hükümleri, Akit Tarafları, toprak, gayrimenkul ve bunlar üzerindeki aynı hakların edinimi bakımından kendi yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muamelenin aynısını diğer Akit Taraf Devletinin yatırımcılarının yatırımlarına uygulamakla yükümlü kılmaz.

MADDE 5 **Genel İstisnalar**

I. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü, bir Akit Tarafın:

(a) insan, hayvan veya bitki hayatı veya sağlığının veya çevrenin korunması için düzenlenen ve uygulanan;

(b) canlı veya cansız tükenebilir doğal kaynakların korunmasıyla ilgili;

(c) finansal kurumların güvenliği, ödeme gücü, bütünlüğü ya da mali sorumluluğunun devam ettirilmesi ve bir Akit Tarafın finansal sisteminin bütünlüğü ve istikrarının korunması amacıyla;

ayrımcı olmayan herhangi bir hukuki önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

2. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü:

(a) bir Akit Tarafın, temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi açıklamasını veya böyle bir bilgiye erişime izin vermesini gerektirecek şekilde;

(b) hiçbir Akit Tarafın:

(i) silah, cephane ve savaş gereçleri kaçakçılığı ile bir askeri ya da diğer bir güvenlik kuruluşuna doğrudan veya dolaylı olarak diğer mal, teçhizat, hizmet ve teknoloji sağlama amacıyla yapılan kaçakçılık ve işlemlere ilişkin;

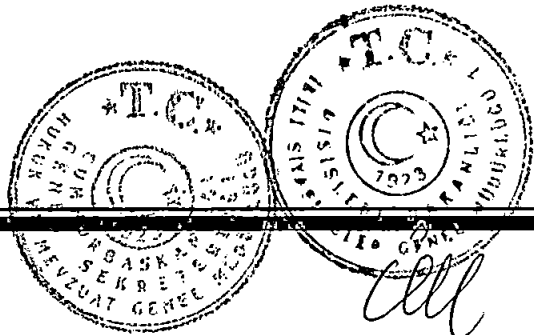
(ii) savaş zamanında veya uluslararası ilişkilerle ilgili diğer acil durumlarda; veya

(iii) nükleer silahların veya diğer patlayıcı nükleer cihazların yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal politikaların veya uluslararası anlaşmaların uygulanmasıyla ilgili olarak;

kendi temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü tedbirleri almasına engel olacak şekilde; veya

(c) herhangi bir Akit Tarafı, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi için Birleşmiş Milletler Şartından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla harekete geçmekten alıkoyacak şekilde;

yorumlanamaz.

MADDE 6
Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararı gözetilerek, ayrımcı olmayacak biçimde; anında, yeterli ve etkin tazminat ödenerek, uygun hukuki usule ve işbu Anlaşmanın 3. Maddesinde belirtilen genel muamele prensiplerine göre yapılanlar hariç olmak üzere kamulaştırılmaz, devletleştirilemez veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) maruz bırakılamaz.

2. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi halkın refahını ilgilendiren meşru hedeflerin korunması amacıyla düzenlenen ve uygulanan ayrımcı olmayan yasal önlemler dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.

3. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya kamuoyuna duyurulduğu tarihten hangisi önceyse o tarihteki piyasa değerine eşit olur ve ödeme tarihine kadar geçen süre için makul ticari oranda bir faiz içerir. Tazminat serbestçe çevrilebilir bir para biriminde, gecikme olmaksızın ödenir ve 8. Maddede belirtildiği gibi serbestçe transfer edilebilir.

4. Etkilenen yatırımcı, kamulaştırmayı yapan Akit Taraf Devletinin kanun ve düzenlemeleri altında, Akit Taraf Devletinin adli ya da bağımsız bir otoritesi tarafından davasının hızlı bir şekilde değerlendirilmesi ve yatırımın işbu Anlaşmada düzenlenen ilkeler çerçevesinde değer tespitinin yapılması hakkına sahiptir.

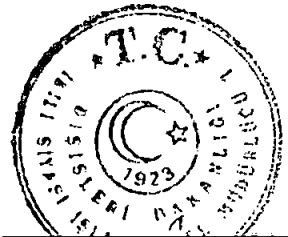
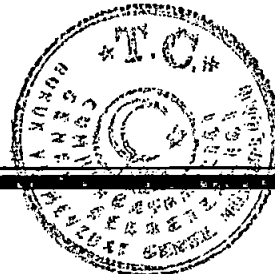
5. Daha fazla kesinlik açısından, kamulaştırmaya eşdeğer etkide dolaylı tedbir örnekleri, bunlarla sınırlı olmayacak şekilde, sahipliğin resmi olarak el değiştirmesi ya da el koyma olmaksızın yatırımı kullanma, yatırımdan faydalanma ve yatırımı elden çıkarmayı da içerecek şekilde yatırımcının yatırımındaki mal varlığının temel faydalarından önemli şekilde mahrum bırakılmasına yönelik önlem ya da önlem serilerini içerir.

6. Bir Akit Tarafın aldığı önlem veya önlemlerin mülkiyet el değiştirmeksizin veya doğrudan mülkiyete el konulmaksızın doğrudan kamulaştırmaya eşdeğer etkiler ortaya çıkarttığı kamulaştırma (dolaylı kamulaştırma) doğrudan kamulaştırmaya eşdeğer etkidedir. Bir Akit Tarafın önlem ya da önlemler dizisinin dolaylı kamulaştırma oluşturup oluşturmadığının belirlenmesi, her olay için vakıa temelinde, diğer etkenlerin yanı sıra aşağıdaki etkenlerin de dikkate alındığı bir inceleme yapılmasını gerektirir:

(a) önlemlerin ekonomik etkisi; şöyle ki, Akit Tarafın önlem veya önlemler dizisinin bir yatırımın ekonomik değeri üzerinde olumsuz etki oluşturduğunun tespiti, tek başına, dolaylı kamulaştırma gerçekleştiği sonucunu doğurmaz;

(b) önlemlerin yatırıma dayalı belirgin ve makul beklentilere müdahalesinin ölçütü; ve

(c) bu önlemlerin karakteri.

MADDE 7
Kayıplar İçin Tazminat

1. Yatırımları diğer Akit Taraf Devletinin ülkesinde savaş, ayaklanma, iç karışıklık ya da benzer olaylar nedeniyle zarar gören her bir Akit Taraf Devletinin yatırımcıları, diğer Akit Tarafın, kendi yatırımcılarına veya herhangi bir üçüncü Devlet yatırımcılarının zararını karşılama, tazmin etme veya diğer çözümlenmeye ilgili olarak uyguladığı muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleye tabi tutulur.

2. İşbu Maddenin 1. fıkrasının hükümleri saklı kalmak üzere, anılan fıkrada belirtilen durumlardan herhangi birinde, diğer Akit Taraf Devletinin ülkesinde zarar gören bir Akit Taraf Devletinin yatırımcılarının zararları:

(a) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamlarınca mallarına el konulması; veya

(b) çatışma halinde değilken ya da durum zorunlu kılmadığı halde, diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamlarınca malların tahrip edilmesi durumunda;

hızlı, yeterli ve etkin bir şekilde karşılanacak ya da tazmin edilecektir. Bu gibi bir tazminatın tutarı işbu Anlaşmanın 6. Maddesinin 3. fıkrasında belirtilen hükümlere uygun olarak, el koyulma ve tahrip edilmenin başladığı tarihten ödemenin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için belirlenecektir. Hasıl olan ödemeler serbestçe çevrilebilir olacaktır.

MADDE 8
Ülkesine İade ve Transfer

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Taraf Devletinin yatırımcılarının tüm mali yükümlülüklerini yerine getirmesinin ardından, işbu Anlaşmaya uygun olarak gerçekleştirilen yatırıma ilişkin bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın iyi niyetle yapılmasını garanti eder. Bu gibi transferler, aşağıdakileri içerir:

(a) ana sermaye ve bir yatırımı sürdürmek veya artırmak amaçlı ek meblağlar;

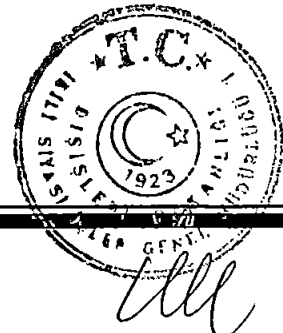
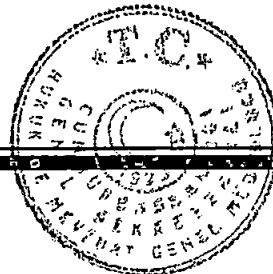
(b) karlar, temettüleri, faiz, sermaye kazançları, royaltiler ve yatırımdan doğan diğer tutarlar;

(c) gelirlere;

(d) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar;

(e) 6. ve 7. Maddelere ilişkin tazminatlar;

(f) yatırımlarla ilgili kredilerin faiz ve anapara geri ödemeleri;

(g) bir Akit Taraf Devletinin ülkesinde bir yatırımla ilgili çalışma izinlerini almış olan diğer Akit Taraf Devletinin vatandaşlarının aldığı maaşlar, ücretler ve diğer ödemeler;

(h) bir yatırım uyumsuzluğundan doğan ödemeler.

2. Aksi yatırımcı ve ev sahibi Akit Tarafça kararlaştırılmadıkça, transferler; yatırımın yapılmış olduğu çevrilebilir para birimi veya diğer bir çevrilebilir para birimiyle, transferin yapıldığı tarihte geçerli olan piyasa döviz kuru üzerinden yapılır.

3. 1. ve 2. fıkranın hükümlerine bağlı kalınmaksızın, işbu Maddenin hiçbir hükmü bir Akit Tarafı:

(a) iflas, ödeme aczi veya alacaklı haklarının korunması;

(b) menkul kıymetlerin ihracı, ticareti ya da işlemleri;

(c) cezai suçlar;

(d) kanunların uygulanması ya da finansal düzenleyici kurumlara destek amacıyla gerekli olan hallerde, transferlerin finansal olarak raporlanması ya da kaydının tutulması;

(e) adli ya da idari yargılama kararlarına uyulmasının sağlanması; ile ilgili kanunlarını hakkaniyete uygun, ayrımcı olmayan ve iyi niyet çerçevesinde uygulamasını engelleyecek şekilde yorumlanmaz.

4. Ödemeler ve sermaye hareketlerinin ödemeler dengesi üzerinde ciddi zorluklara sebep olduğu veya sebep olma riskini taşıdığı istisnai durumlarda, her bir Akit Taraf ayrımcılık yapmama ve iyi niyeti esas almak kaydıyla geçici olarak transferleri kısıtlayabilir.

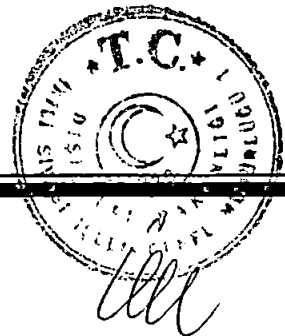
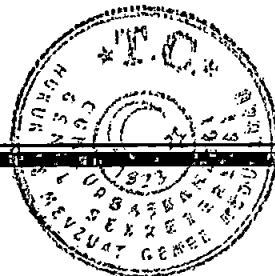
MADDE 9

Halefiyet

1. Eğer Akit Taraflardan biri yatırımcılarının yatırımlarını ticari olmayan risklere karşı korumak amacıyla bir kamu sigortası veya garanti planına sahipse ve bu Akit Tarafın bir yatırımcısı bu sigortayı edinmiş veya plana katılmışsa, sigortalanan yatırımcı ile sigortalayan arasındaki sigorta sözleşmesinin şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyet diğer Akit Tarafça tanınır.

2. Sigortalayan, halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini öne sürmeye yetkilidir ve yatırım ile ilgili yükümlülükleri üstlenir. Halef olunan haklar veya talepler yatırımcının özgün hak veya taleplerini aşmaz.

3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyumsuzluklar işbu Anlaşmanın 12. Maddesinin hükümlerine göre çözümlenir.

MADDE 10

Sağlık, Güvenlik ve Çevresel Önlemler

Akit Taraflar, yatırımların yerel sağlık, güvenlik ve çevresel önlemleri esnetme yoluyla teşvik edilmesinin uygun olmadığını kabul eder. Bu açıdan, bir Akit Taraf kendi ülkesinde bir yatırımcı tarafından yapılan bir yatırımın kuruluşu, edinimi, genişletilmesi ya da sürdürülmesinin teşvik edilmesi için bu alanlarda söz konusu önlemlerden feragat etmeyecek ya da diğer bir şekilde sapmayacak ya da feragat edilmesini ya da diğer bir şekilde sapılmasını teklif etmeyecektir.

MADDE 11

Kurumsal Sosyal Sorumluluk

Her bir Akit Taraf kendi devletinin sınırları içerisinde faaliyette bulunan veya kendi yargı yetkisine tabii olan tüzel kişilerin faaliyetlerinde ve iç politikalarında uluslararası kabul edilmiş, Akit Taraflarca desteklenen veya kabul edilen ilke beyanları gibi, kurumsal sosyal sorumluluk ilkelerini gönüllü olarak gözetmesini teşvik eder. Bu ilkeler işçi, çevre, insan hakları, toplum ilişkileri ve yolsuzlukla mücadele gibi hususları ele alır.

MADDE 12

Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. İşbu Madde, bir Akit Taraf ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasında, Akit Tarafın işbu Anlaşma kapsamındaki bir yükümlülüğü ihlal ettiği iddiasıyla yatırımcının veya yatırımının kayıp veya zarara uğramasına sebep olan uyuşmazlıklara uygulanacaktır.

2. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasında bu yatırımcının yatırımı ile ilgili olarak çıkan uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından yatırımın yapıldığı Akit Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilir. Mümkün olduğu ölçüde, yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları danışmalar ve müzakereler yoluyla iyi niyetle çözmeye gayret ederler.

3. Bu uyuşmazlıkların, 2. fıkrada belirtilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenememesi halinde, uyuşmazlıklar yatırımcı tarafından seçilen:

(a) ülkesinde yatırım yapılmış olan Akit Taraf Devletinin yetkili mahkemesine;

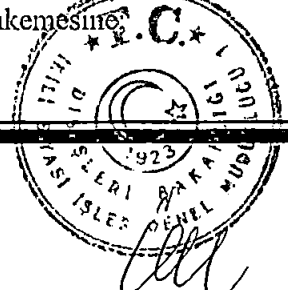
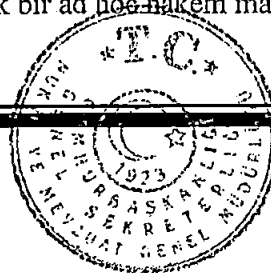
veya

(b) işbu Maddenin 5(a) ve 5(b) fıkralarında belirtilenlerin dışında:

(i) "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID);

(ii) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'ın Tahkim Usulü Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir ad hoc hakem mahkemesine;

sunulabilir.

4. Yatırımcının uyuşmazlığı işbu Maddenin 3. fıkrasında bahsedilen uyuşmazlık çözüm yollarından birine sunduğu andan itibaren, bu yollardan birinin seçimi nihaidir.

5. İşbu Maddenin 3. fıkrasında belirtilen hükümlere bağlı kalınmaksızın:

(a) yalnızca, ev sahibi Akit Taraf Devletinin yabancı sermaye ile ilgili mevzuatına uygun olarak, herhangi bir iznin gerekli olması halinde gerekli izni almış ve fiilen başlamış yatırım faaliyetlerinden doğrudan kaynaklanan uyuşmazlıklar, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) veya Akit Tarafların üzerinde uzlaştıkları diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmasına sunulabilir.

(b) ev sahibi Akit Taraf Devletinin ülkesinde yer alan taşınmazlar üzerindeki mülkiyet hakları ve aynı haklara ilişkin uyuşmazlıklar tamamen bu Akit Taraf mahkemelerinin yargılama yetkisi altındadır ve bu nedenle Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) ya da diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözümü mekanizmasına sunulamaz.

6. Tahkim mahkemesi kararlarını, işbu Anlaşmanın hükümlerine, uyuşmazlığın tarafı olan ve ülkesinde yatırımın yapıldığı Akit Taraf Devletinin kanun ve düzenlemelerine (kanunlar ihtilafına ilişkin kurallar da dâhil olmak üzere) ve her iki Akit Tarafça kabul edilen ilgili uluslararası hukuk ilkelerine uygun olarak alır.

7. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcıdır. Her bir Akit Taraf verilen kararları kendi ulusal kanunları çerçevesinde yerine getirir.

MADDE 13 **Faydaların Reddi**

1. Bir Akit Taraf işbu Anlaşmanın diğer Akit Taraf Devletinin yatırımcısına sağladığı faydaları:

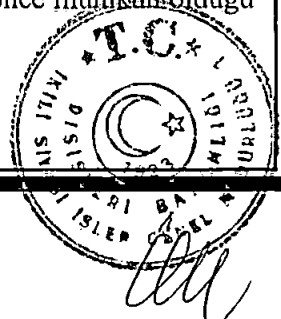
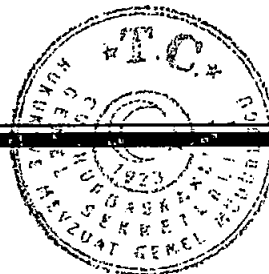
(a) diğer Akit Tarafın bir şirketi ve bu yatırımcının yatırımlarının, Anlaşmanın tarafı olmayan bir Devletin yatırımcıları ya da reddeden Akit Tarafın yatırımcıları tarafından şirkete sahip olunması veya kontrol edilmesi; ve

(b) Akit Taraf Devletinin ülkesinde, o ülkenin yasalara göre oluşturulmuş veya kurulmuş şirketin önemli iş faaliyetlerinin olmaması; veya

(c) reddeden Akit Tarafın, söz konusu yatırımcı ile işlem yapılmasını yasaklama yönünde tedbir alması veya bu tedbirleri sürdürmesi;

halinde reddedebilir.

2. Faydaların tanınmasını reddeden Akit Taraf, faydaların reddinden önce mümkün olduğu ölçüde, diğer Akit Tarafa bildirimde bulunur.

MADDE 14

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

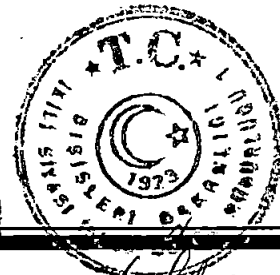
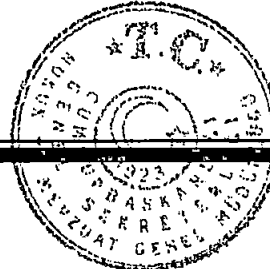
1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan herhangi bir uyuşmazlığa iyi niyet ve iş birliği ruhu içinde hızlı ve hakkaniyete uygun bir çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu gibi çözümlere varmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler.

2. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde yukarıda belirtilen yöntemler ile kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa uyuşmazlık, Akit Taraflardan herhangi birinin isteği üzerine, her iki Akit Tarafça kabul edilen uluslararası hukukun uygulanabilir kurallarına göre bağlayıcı karar almak üzere üç üyeli bir tahkim mahkemesine sunulabilir.

3. Bu kurallar Akit Taraflarca değiştirilmediği sürece, UNCITRAL Tahkim Kuralları veya Akit Tarafların üzerinde uzlaştığı diğer herhangi uygulanabilir tahkim kuralları, Tahkim Mahkemesi üyelerinin atanmasında geçerli olur.

4. Tahkim Heyeti kendi usul kurallarını belirler. Tahkim Heyeti kararlarını oy çokluğu ile alır. Bu gibi bir karar her iki Akit Taraf için nihai ve bağlayıcıdır.

5. Eğer aynı konudaki bir uyuşmazlık, işbu Anlaşmanın 12. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuşsa ve hala mahkeme önündeysen, uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulamaz. Bu durum, her iki Akit Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurulmasını engellemez.

[Handwritten signature]

MADDE 15
Belgelerin İletilmesi

12. ve 14. Maddeleri kapsamındaki uyumsuzluklara ilişkin Türkiye Cumhuriyeti'ne gönderilecek bildirimler ve diğer belgeler;

Cumhurbaşkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
Cumhurbaşkanlığı Külliyesi
06560 Beştepe - Ankara
Türkiye

(General Directorate of Law and Legislation of the Presidency,
The Presidential Complex,
06560, Beştepe-Ankara,
Türkiye)

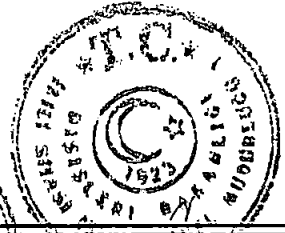
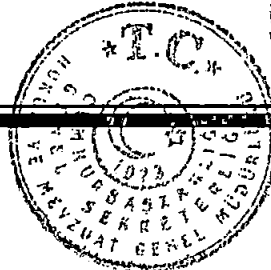
12. ve 14. Maddeler kapsamındaki uyumsuzluklara ilişkin Sırbistan Cumhuriyeti'ne gönderilecek bildirimler ve diğer belgeler;

Başbakan
Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti
Nemanjina 11
11000 Belgrad

Sırbistan Cumhuriyeti
Devlet Başsavcılık Ofisi
Kosovska 31
11000 Belgrad
Sırbistan Cumhuriyeti

(Prime Minister
The Government of the Republic of Serbia
Nemanjina 11
11000 Belgrade
Republic of Serbia)

(The State Attorney's Office
Kosovska 31
11000 Belgrade
Republic of Serbia)

[Handwritten signature]

MADDE 16
Yürürlüğe Girme

1. İşbu Anlaşma, Akit Taraflarca, yürürlüğe girmeye ilişkin gerekli dâhili yasal işlemlerin tamamlandığına dair yazılı ve diplomatik kanallarla yapılan bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girer.

2. İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile, 2 Mart 2001 tarihinde imzalanan “Yugoslavya Federal Cumhuriyeti Federal Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma” yürürlükten kalkar ve işbu Anlaşma eski Anlaşmanın yerini alır.

3. İşbu Anlaşma on (10) yıllık bir dönem boyunca yürürlükte kalır ve işbu Maddenin 5. fıkrasına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalmaya devam eder.

4. İşbu Anlaşma Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Bu değişiklikler işbu Maddenin 1. fıkrasında belirtilen aynı yasal usul çerçevesinde yürürlüğe girer.

5. Akit Taraflardan her biri, bir yıl öncesinden diğer Akit Tarafa yazılı bir bildirimde bulunarak ilk on yıllık dönemin sonunda veya bu tarihten sonra herhangi bir zamanda Anlaşmayı feshedebilir.

6. İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önce yapılan veya edinilen ve işbu Anlaşmanın diğer bir şekilde uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri sona erme tarihinden itibaren bir beş (5) yıl daha geçerli olmaya devam eder.

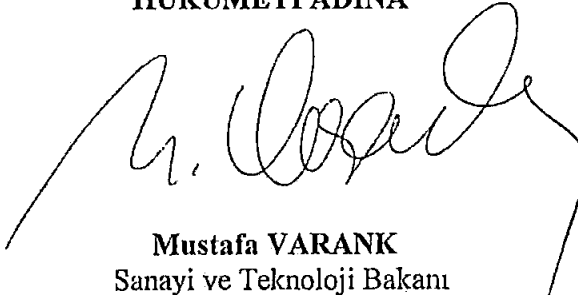
Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, işbu Anlaşma Hükümetlerince yetkili kılınan ve aşağıda imzası bulunan temsilciler tarafından imzalanmıştır.

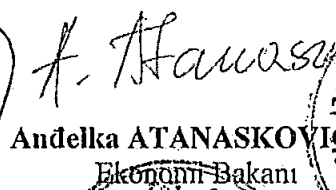
Belgrad’da, 7 Eylül 2022 tarihinde ikişer nüsha olarak Türkçe, Sırpça ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

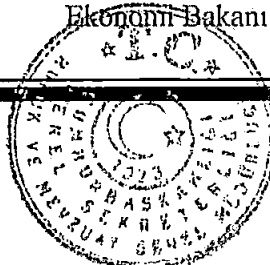
İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

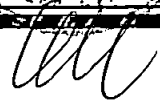
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

SİRBİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Mustafa VARANK
Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Andelka ATANASKOVIC
Ekonomi Bakanı

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЉУ

ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ

И

ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

О УЗАЈАМНОМ ПОДСТИЦАЉУ И ЗАШТИТИ УЛАГАЊА

Влада Републике Турске и Влада Републике Србије (у даљем тексту: Стране уговорнице);

У жељи да промовишу већу међусобну економску сарадњу, нарочито у погледу улагања улагача државе једне Стране уговорнице на територији државе друге Стране уговорнице;

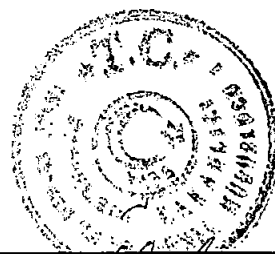
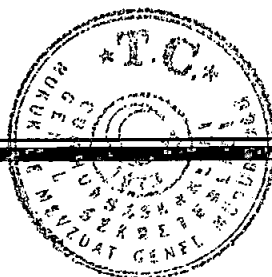
Препознајући да ће споразум о третману који ће таква улагања имати стимулисати проток капитала и технологије, као и економски развој држава Страна уговорница;

Потврђујући да је правичан и једнак третман улагања пожељан у циљу одржавања стабилног оквира за улагања и да ће допринети повећању ефективног коришћења економских ресурса и побољшања животног стандарда; и

Уверени да се ови циљеви могу постићи у складу са мерама заштите здравља, безбедности и заштите животне средине које имају општу примену, као и са међународно признатим правима из радног односа;

Одлучивши да закључе Споразум о узајамном подстицању и заштити улагања;

Споразумеле су се о следећем:

[Handwritten signature]

Дефиниције

Члан 1.

У смислу овог споразума:

1. Израз „улагање” означава сваку врсту имовине, повезану са пословном активношћу, набављену ради успостављања трајних економских односа на територији државе Стране уговорнице у складу са њеним законодавством, која има карактеристике улагања¹, укључујући и карактеристике као што су ангажовање капитала или других ресурса, очекивање добити или профита, преузимање ризика, допринос економском развоју, као и протоку капитала и технологије између Страна уговорница, или одређено трајање.

Облици улагања могу обухватити:

а) покретну и непокретну имовину, као и друга стварна права као што су хипотека, јемство, залога и друга слична права дефинисана у складу са законодавством државе Стране уговорнице на чијој територији се имовина налази;

б) реинвестирану добит, новчана потраживања или било која друга права која имају финансијску вредност у вези са улагањем;

в) уделе, акције, или било коју другу врсту имовинског учешћа у привредном друштву;

г) права интелектуалне својине, посебно патенте, индустријски дизајн, техничке процесе, као и жигове, *goodwill* и *know how*;

д) интерес који произлази из улагања капитала или других средстава на територији државе Стране уговорнице у вези са економским активностима на тој територији, као што је:

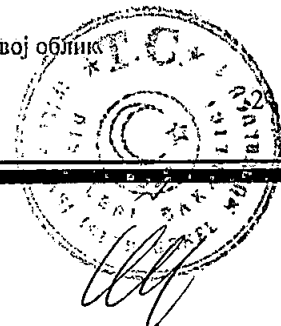
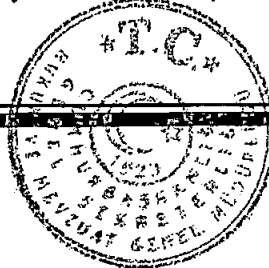
(1) уговор који укључује постојање својине инвеститора на територији државе Стране уговорнице, укључујући уговор по систему „кључ у руке” или уговор о изградњи, или концесију, укључујући концесије за истраживање, обрађивање, екстракцију и коришћење природних богатстава.

(2) уговор по основу којег накнада суштински зависи од производње, прихода или профита привредног друштва;

2. Израз „улагање” не значи новчано потраживање које проистиче искључиво из:

а) комерцијалног уговора за продају робе или услуга између улагача са територије државе једне Стране уговорнице и правног или физичког лица са територије државе друге Стране уговорнице;

¹ Имовина која нема карактеристике улагања не сматра се улагањем, без обзира на свој облик

б) кредита додељених у вези са комерцијалним уговорима из тачке 2 подтачке а) овог члана.

3. Израз „улагач” означава:

а) физичко лице које има држављанство државе Стране уговорнице у складу са њеним законом;

б) правно лице основано или организовано у складу са важећим законом државе Стране уговорнице, које има регистровано седиште и претежну пословну делатност на територији државе те Стране уговорнице, које улаже на територији државе друге Стране уговорнице

које је извршило улагање на територији државе друге Стране уговорнице.

4. Израз „приходи” значи средства која доноси улагање и обухвата посебно, али не и искључиво, профит, камату, капиталну добит, накнаду по основу права интелектуалне својине, хонораре и дивиденде.

5. Израз „територија” означава:

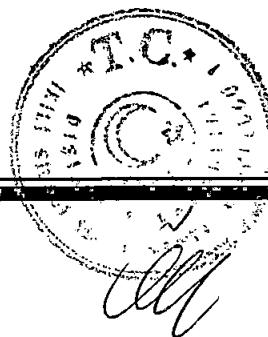
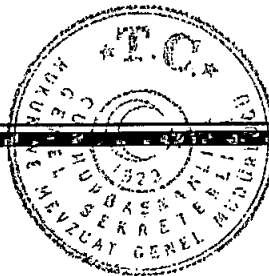
а) У односу на Републику Србију: територију над којом Република Србија врши суверена права и јурисдикцију у складу са својим националним законодавством и међународним правом.

б) У односу на Републику Турску: копно, унутрашње воде, територијално море и ваздушни простор изнад њих, као и приморске области над којим Република Турска врши суверена права или јурисдикцију у циљу истраживања, експлоатације и очувања природних ресурса, било живих или неживих, у складу са међународним правом.

Примена споразума

Члан 2.

Овај споразум се, од дана свог ступања на снагу, примењује на улагања улагача државе једне Стране уговорнице извршена, пре или после ступања на снагу овог споразума, на територији државе друге Стране уговорнице, у складу са њеним законодавством. Овај споразум се неће примењивати на спорове који су настали, или на потраживања која су решена пре његовог ступања на снагу.

Подстицање и заштита улагања

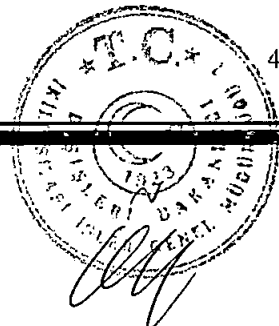
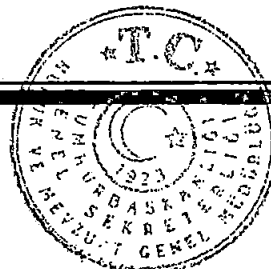
Члан 3.

1. У складу са својим законодавством, свака Страна уговорница ће на територији своје државе, у мери у којој је то могуће, подстицати улагања улагача државе друге Стране уговорнице.
2. Улагања улагача државе сваке Стране уговорнице ће у сваком тренутку уживати правичан и равноправан третман у складу са принципима међународног права, као и пуну заштиту и безбедност на територији државе друге Стране уговорнице. Ниједна Страна уговорница неће, на било који начин, неразумним или дискриминаторним мерама ометати управљање, одржавање, коришћење, функционисање, уживање, проширивање, продају, ликвидацију или располагање улагањима.
3. Повреда правичног и једнаког третмана у смислу овог споразума значи:
 - а) ускраћивање права на заштиту у кривичном, парничном или управном поступку; или
 - б) битну повреду правичности судског или управног поступка; или
 - в) очигледно испољавање самовоље у поступку; или
 - г) усмерену дискриминацију по очигледно недозвољеном основу, као што је пол, раса или верско уверење; или
 - д) малтретирање улагача, попут принуде, претње или узнемиравања.
4. Ради веће прецизности, „пуна заштита и безбедност” односи се на обавезу Страна уговорница у вези са физичком безбедношћу улагача и улагања.

Третман улагања

Члан 4.

1. Свака Страна Уговорница ће промовисати и дозволити улагања на територији своје државе у складу са својим законодавством и овим споразумом.
2. Свака Страна уговорница обезбедиће овим улагањима, када буду извршена, у погледу управљања, одржавања, коришћења, функционисања, уживања, проширивања, продаје, ликвидације или располагања, третман који није мање повољан од третмана који се под сличним околностима додељује улагањима улагача сопствене државе или улагањима улагача било које треће државе, који год да је повољнији.
3. Свака Страна уговорница ће, у оквиру свог националног законодавства, благонаклоно разматрати пријаве за улазак и боравак држављана државе друге Стране уговорнице, који желе да уђу на територију њене државе у вези са извршењем и одржавањем улагања.

4. Одредбе овог члана неће се тумачити као обавеза Стране уговорнице да улагачима државе друге Стране уговорнице додели било какву предност у третману, преференцијале или привилегије које прва Страна уговорница даје некој трећој држави на основу:

а) било каквог споразума о чланству у економској унији, царинској унији, зони слободне трговине, монетарној унији или у сличном међународном споразуму којим се оснивају овакве уније или други облици регионалне сарадње, или

б) било каквог међународног споразума или аранжмана који се у целости или углавном односи на опорезивање.

5. Став 2. овог члана неће се примењивати на одредбе којима је уређено решавање спорова између улагача и Стране уговорнице домаћина, које су истовремено предвиђене овим споразумом и другим сличним међународним споразумом чији је потписник једна Страна уговорница.

6. Одредбе чл. 3. и 4. овог споразума не обавезују Страну уговорницу да, у погледу стицања земљишта, некретнина и стварних права над њима, улагачима државе друге Стране уговорнице призна исти третман који даје улагањима сопствених улагача.

Општи изузеци

Члан 5.

1. Овај споразум неће се тумачити као да спречава Страну уговорницу да усвоји, примењује или извршава било које недискриминаторне правне мере:

а) прописане и примењене ради заштите здравља и живота људи и животиња или очувања биљака и заштите животне средине;

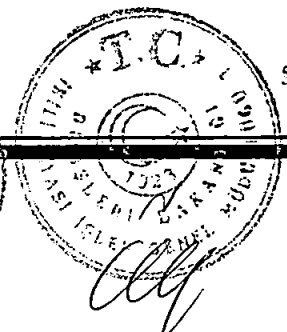
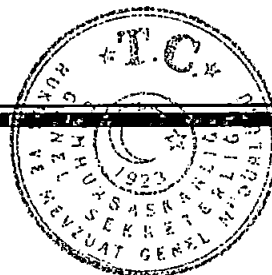
б) које се односе на очување живих или неживих необновљивих природних ресурса;

в) за одржавање сигурности, бонитета, интегритета или финансијске одговорности финансијских институција и обезбеђивање интегритета и стабилности финансијског система Стране уговорнице.

2. Овај споразум неће се тумачити као да:

а) обавезује било коју Страну уговорницу да достави или дозволи приступ било каквим информацијама ако сматра да би њихово објављивање било супротно њеним суштинским интересима безбедности;

б) спречава било коју Страну уговорницу да предузима било које радње које сматра неопходним ради заштите суштинских интереса безбедности;

(1) у вези са трговином оружјем, муницијом и ратном опремом, као и прометом и трансакцијама других роба, материјала, услуга и технологија који се предузимају, посредно или непосредно, ради снабдевања војне или друге безбедносне институције,

(2) у време рата или у другим ванредним ситуацијама у међународним односима, или

(3) у вези са спровођењем националне политике или међународних споразума у погледу неширења нуклеарног оружја или других нуклеарно експлозивних направа; или

в) спречава Страну уговорницу од предузимања радњи у циљу испуњења својих обавеза у складу са Повељом Уједињених нација ради очувања међународног мира и безбедности.

Експропријација и компензација

Члан 6.

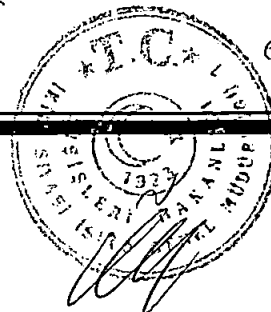
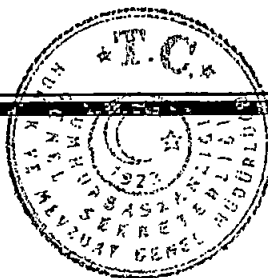
1. Улагања неће бити експроприсана, национализована, или посредно или непосредно подвргнута другим мерама са једнаким дејством (у даљем тексту: експропријација), осим када је утврђен јавни интерес у складу са законом државе Стране уговорнице, на недискриминаторној основи, уз промттно плаћање адекватне и ефикасне накнаде, уз поштовање закона и општих принципа у погледу третмана који су садржани у члану 3. овог споразума.

2. Недискриминаторне правне мере које је Страна уговорница прописала и применила да би се заштитили легитимни социјални циљеви, као што су здравље, безбедност и животна средина, не представљају посредну експропријацију.

3. Накнада ће одговарати тржишној вредности експроприсаног улагања каква је била непосредно пре експропријације или пре него што је експропријација постала опште позната чињеница, у зависности од тога шта је било пре, и обухватиће одговарајућу комерцијалну камату обрачунату до датума исплате. Накнада се исплаћује без одлагања у конвертибилној валути, и биће слободно преносива у складу са чланом 8. овог споразума.

4. Улагач на кога се мера односи има право, у складу са законодавством државе Стране уговорнице која врши експропријацију, на хитно решавање свог предмета од стране судског или другог независног органа државе те Стране уговорнице, као и на процену вредности свог улагања у складу са принципима наведеним у овом споразуму.

5. Ради веће прецизности, примери посредних мера које имају ефекат једнак експропријацији, између осталог, обухватају и мере или низ мера Стране уговорнице којима се улагачу суштински одузимају основна својства власништва над својим улагањем, укључујући право да користи, ужива и располаже својим улагањем, без формалног преноса власништва или трајне заплене.

6. Експропријација која произлази из мера или низа мера Стране уговорнице без формалног преноса права својине или потпуне заплене (у даљем тексту: посредна експропријација) има једнако дејство као непосредна експропријација. Утврђивање да ли мера или низ мера Стране уговорнице представља посредну експропријацију врши се од случаја до случаја, у истрази заснованој на чињеницама, која поред осталих елемената разматра и:

- а) економски утицај тих мера, при чему сама чињеница да мера или низ мера Стране уговорнице има негативан ефекат на економску вредност улагања не значи и да је посредна експропријација извршена,
- б) обим у коме мере утичу на различита, разумна очекивања у односу на улагања, и
- в) природу тих мера;

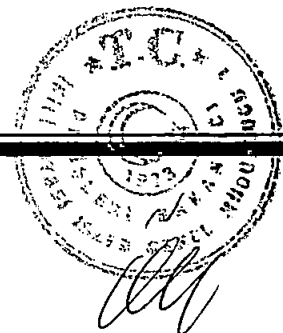
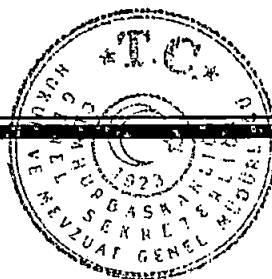
Накнада губитака Члан 7.

1. Улагачу из државе једне Стране уговорнице чије улагање на територији државе друге Стране уговорнице претрпи штету услед рата, побуне, грађанског немира или других сличних догађаја, биће додељен, од стране друге Стране уговорнице, третман који није мање повољан од третмана који та Страна уговорница даје сопственим улагачима или улагачима било које треће државе, који год третман је најповољнији, у погледу реституције, обештећења, накнаде или другог начина намирења.

2. Без обзира на одредбе става 1. овог члана, улагачима државе једне Стране уговорнице који, у било којој од ситуација наведених у том ставу, претрпе штету на територији државе друге Стране уговорнице, која је последица:

- а) заплене њихове имовине од стране оружаних снага или органа власти те државе, или
- б) уништавања њихове имовине од стране оружаних снага или органа власти те државе, које није проузроковано борбеном акцијом и није било неопходно услед настале ситуације;

обезбедиће се без одлагања реституција или обештећење, које ће у сваком случају бити промптно, правично и ефикасно. Износ таквог обештећења утврђује се у складу са одредбама члана 6. става 3. овог споразума, од дана извршене заплене или уништења имовине до датума исплате. Исплаћена накнада може се слободно конвертовати у другу валуту.

Репатријација и трансфер

Члан 8.

1. Свака Страна уговорница ће, по измирењу свих фискалних обавеза од стране улагача из државе друге Стране уговорнице, у доброј вери гарантовати да ће сви трансфери новчаних износа у вези са улагањима извршеним у складу са овим споразумом, бити слободно и без одлагања извршени на и са територије њене државе. Ови трансфери обухватају:

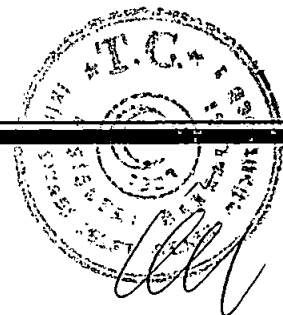
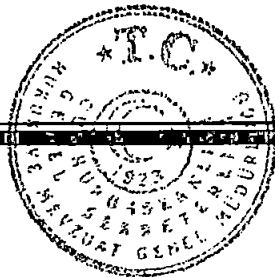
- а) уложени капитал и додатна средстава за одржавање или повећање улагања;
- б) добит, дивиденде, камате, капиталну добит, накнаду за ауторска права и друге накнаде које произлазе из тог улагања;
- в) приходе;
- г) приходе од укупне или делимичне продаје или ликвидације улагања;
- д) износе накнада исплаћених на основу чл. 6. и 7. овог споразума;
- ђ) накнаде и исплате камата које произлазе из зајмова у вези са улагањем;
- е) плате, зараде и остала примања која су држављани државе једне Стране уговорнице, који су на територији државе друге Стране уговорнице добили одговарајуће радне дозволе, остварили у вези са улагањем;
- ж) плаћања проистекла из инвестиционих спорова.

2. Трансфери ће се вршити у конвертибилној валути у којој је улагање извршено или у било којој другој конвертибилној валути по званичном курсу на дан трансфера, осим ако није другачије договорено између улагача и Стране уговорнице домаћина.

3. Независно од става 1. и 2. овог члана, ништа у овом члану неће се тумачити као спречавање Стране уговорнице да, на праведан и недискриминаторан начин и у доброј вери примени своје законодавство у вези са:

- а) стечајем, ликвидацијом, или заштитом права поверилаца;
- б) издавањем, трговином или пословањем са хартијама од вредности;
- в) кривичним или прекршајним казнама;
- г) финансијским извештавањем или вођењем евиденција о трансферима, када је то неопходно ради помоћи у спровођењу закона или помоћи институцијама за финансијску контролу, или
- д) обезбеђењем извршења налога или пресуда у судском или управном поступку.

4. Када, у ванредним околностима, плаћања или кретања капитала узрокују или прете да проузрокују озбиљне потешкоће у платном билансу, било која Страна уговорница може привремено ограничити трансфере, под условом да су таква ограничења уведена на недискриминаторној основи и у доброј вери.

Пренос права (Суброгација)

Члан 9.

1. Ако једна Страна уговорница има план јавних осигурања или гаранција ради заштите улагања сопствених улагача од некомерцијалних ризика, а улагач те Стране уговорнице је приступио том плану, сваки пренос права на осигуравача по основу уговора о осигурању између тог улагача и осигуравача биће признат од стране друге Стране уговорнице.
2. Осигуравач има, по основу суброгације, право да остварује права и реализује потраживања тог улагача и преузме обавезе у вези са улагањем. Пренесена права или потраживања не могу бити већа од првобитних права и потраживања улагача.
3. Спорови између Стране уговорнице и осигуравача решаваће се у складу са одредбама члана 12. овог споразума.

Здравље, безбедност и мере заштите животне средине

Члан 10.

Стране уговорнице су сагласне да није прикладно да се улагања подстичу слабљењем мера које се односе на здравље, безбедност или заштиту животне средине. Сходно томе, Страна уговорница се неће одрећи или на други начин одступити од, или понудити да се одрекне или на други начин одступи од таквих мера да би подстакла оснивање, стицање, ширење или задржавање улагања неког улагача на својој територији.

Друштвено одговорно пословање

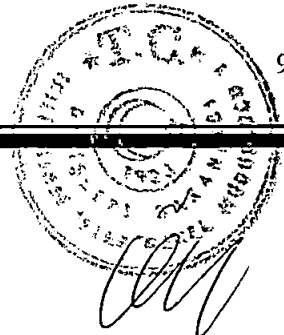
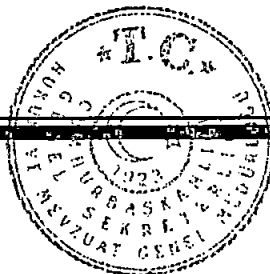
Члан 11.

Свака Страна уговорница требало би да подстиче правна лица која послују на територији њене државе или су под њеном јурисдикцијом, да у оквиру свог пословања и унутрашње политике добровољно уграде међународно признате стандарде друштвено одговорног пословања, попут оних докумената о основним принципима које су Стране уговорнице одобриле или подржале. Ти принципи односе се на области попут рада, животне средине, људских права, друштвених односа и борбе против корупције.

Решавање спорова између једне Стране уговорнице и улагача из државе друге Стране уговорнице

Члан 12.

1. Овај члан се примењује на спорове између једне Стране уговорнице и улагача из друге Стране уговорнице поводом наводног кршења обавеза првонаведене по основу овог споразума, а који проузрокује губитак или штету за улагача или његово улагање.

2. Обавештење о покретању спора између једне од Страна уговорница и улагача из друге Стране уговорнице, у вези са његовим улагањем, улагач ће, са детаљним информацијама, у писаној форми доставити Страни уговорници на територији чије државе је извршено улагање. Кад год је то могуће, улагач и заинтересована Страна уговорница настојаће се да се спор реши консултацијама и преговорима, у доброј вери.

3. Ако се ови спорови не могу решити преговорима у року од шест (6) месеци од дана пријема писаног обавештења из става 2. овог члана, спор може бити поднет, по избору улагача:

а) надлежном суду државе Стране уговорнице на чијој је територији извршено улагање; или

б) осим у случајевима предвиђеним у ставу 5. тач. а) и б) овог члана:

(1) Међународном центру за решавање инвестиционих спорова (ICSID) који је основан „Конвенцијом о решавању инвестиционих спорова између држава и држављана других држава”, или

(2) ad hoc арбитражном суду, основаном у складу са Арбитражним правилима Комисије Уједињених нација за међународно трговинско право (UNCITRAL).

4. Када улагач покрене спор пред једним од форума за решавање спорова из става 3. овог члана, избор једног од тих форума је коначан.

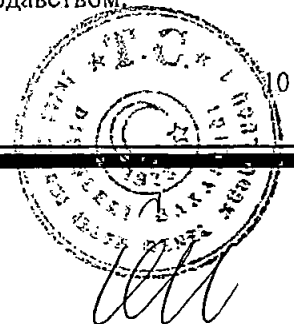
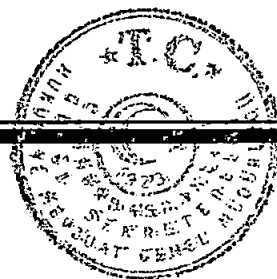
5. Без обзира на одредбе става 3. овог члана;

а) само спорови који проистичу директно из улагања за које постоји потребна дозвола у складу са релевантним законодавством државе Стране уговорнице о страном капиталу, ако је дозвола потребна, и ако су улагања практично започета, подлежу надлежности Међународног центра за решавање инвестиционих спорова (ICSID) или било којем другом међународном механизму решавања спорова договореном између Страна уговорница;

б) спорови у вези са имовинским и стварним правима на непокретности која се налази на територији државе Стране уговорнице у искључивој су надлежности националних судова и не могу се поднети у надлежност Међународног центра за решавање инвестиционих спорова (ICSID) или било којег другог међународног механизма решавања спорова.

6. Арбитражни суд ће донети своју одлуку у складу са одредбама овог споразума, законима и прописима државе Стране уговорнице која учествује у спору и на чијој територији је извршено улагање (укључујући и правила те државе о сукобу закона) и релевантних принципа међународног права прихваћених од стране обе Стране уговорнице.

7. Арбитражна одлука је коначна и обавезујућа за све стране у спору. Свака Страна уговорница ће обезбедити њено извршење у складу са својим законодавством.

Ускраћивање погодности

Члан 13.

1. Страна уговорница може ускратити погодности које пружа овај споразум улагачу из државе друге Стране уговорнице који је правно лице те друге Стране уговорнице, као и његовом улагању, ако:

а) улагачи из државе која није Страна уговорница или улагачи из државе која ускраћује погодности поседују или контролишу правно лице; и

б) правно лице нема претежну пословну активност на територији државе Стране уговорнице у складу са чијим законодавству је основано и организовано; или

в) Страна уговорница која ускраћује погодности усвоји или примењује мере којима се забрањују трансакције са таквим улагачем.

2. У мери у којој је то изводљиво, Страна уговорница која ускраћује погодности ће, пре почетка ускраћивања погодности, о томе обавестити другу Страну уговорницу.

Решавања спорова између Страна

Члан 14.

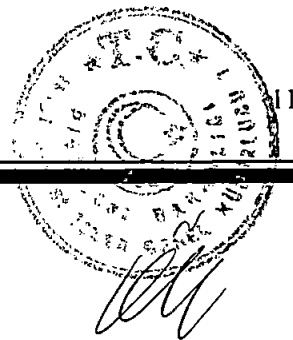
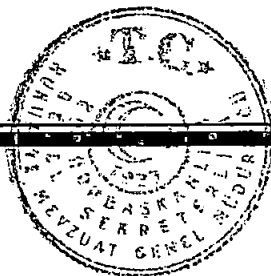
1. Стране уговорнице ће настојати да, у доброј вери и у духу сарадње, благоремено и праведно реше било који спор око тумачења или примене овог споразума. У том смислу, Стране уговорнице су сагласне да учествују у директним и озбиљним преговорима како би се дошло до решења.

2. Ако Стране уговорнице не могу да, по горенаведеној процедури, постигну споразум у року од шест (6) месеци од настанка спора, спор се може поднети, на захтев било које Стране уговорнице, арбитражном суду састављеном од три члана ради доношења обавезујуће одлуке у складу са важећим правилима међународног права које прихватају обе Стране уговорнице.

3. Осим ако их Стране уговорнице не измене, арбитражна правила UNCITRAL-а или било која друга примењива арбитражна правила о којима су Стране уговорнице постигле договор, регулишу именовање чланова арбитражног суда.

4. Арбитражни суд ће утврдити сопствена правила поступка. Своје одлуке ће доносити већином гласова. Таква одлука биће коначна и обавезујућа за обе Стране уговорнице.

5. Спор неће бити поднет на решавање међународном арбитражном суду у складу са одредбама овог члана ако је о истој ствари покренут, и још увек се води, спор пред другим међународним арбитражним судом у складу са одредбама члана 12. овог споразума. Овим се не искључује ангажовање Страна уговорница у директним и озбиљним преговорима.

Достава докумената

Члан 15.

Обавештења и остала документа у споровима из чл. 12. и 14. овог споразума достављају се за Републику Турску на следеће адресе:

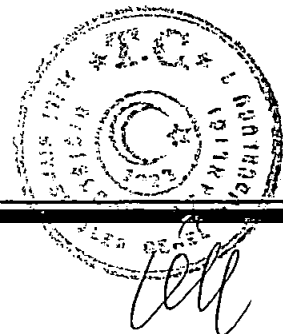
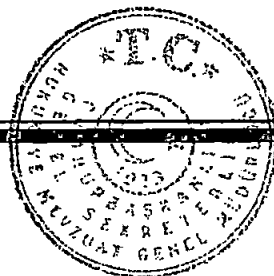
Cumhurbaşkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
Cumhurbaşkanlığı Külliyesi
06560 Beştepe - Ankara
Türkiye

(Генерална Дирекција за право и законодавство Председништва,
Председнички комплекс,
06560, Beştepe-Ankara,
Türkiye)

Обавештења и остала документа у споровима из чл. 12. и 14. овог споразума достављају се за Републику Србију на следеће адресе:

Председник Владе
Влада Републике Србије
Немањина 11,
11000 Београд
Република Србија

Државно правобранилаштво
Косовска 31,
11000 Београд
Република Србија

Ступање на снагу

Члан 16.

1. Овај споразум ступа на снагу на дан пријема последњег обавештења којим Стране уговорнице, у писаној форми и дипломатским путем, обавештавају једна другу о испуњењу унутрашњих правних услова за ступање на снагу овог споразума.
2. Ступањем на снагу овог споразума, Споразум између Владе Републике Турске Савезне Владе Савезне Републике Југославије у вези са узајамним подстицањем и заштитом улагања, потписан 2. марта 2001. године престаје да важи и замењује се овим споразумом.
3. Овај споразум ће остати на снази за период од десет (10) година и аутоматски ће наставити да важи, осим ако се не раскине у складу са ставом 5. овог члана.
4. Овај споразум може у било које време бити измењен, уз обострану писану сагласност Страна уговорница. Измене и допуне ступају на снагу по истом правном поступку који је предвиђен ставом 1. овог члана.
5. Свака Страна уговорница може, достављањем претходног писаног обавештења другој Страни уговорници најмање годину дана пре датума раскида, раскинути овај споразум по истеку првобитног рока важења од 10 година или у било ком тренутку након тога.
6. У погледу улагања која су извршена или стечена пре датума престанка важења овог Споразума, а на која се овај споразум иначе примењује, одредбе свих других чланова овог споразума наставиће да се примењују у периоду од наредних пет (5) година од датума престанка важења.

У ПОТВРДУ ЧЕГА су доле потписани представници, прописно за то овлашћени од стране својих Влада, потписали овај споразум.

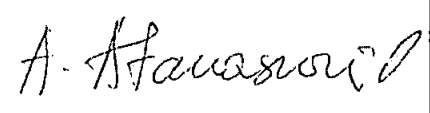
Сачињено у Београду, __. септембра 2022. године, у два оригинална примерка, сваки на турском, српском и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако аутентични.

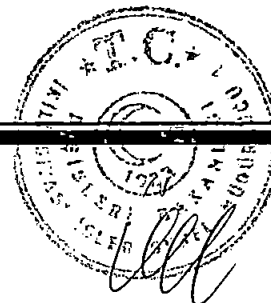
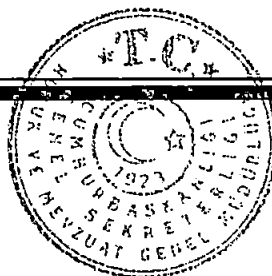
У случају разлика у тумачењу, меродаван је текст на енглеском језику.

ЗА ВЛАДУ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ

ЗА ВЛАДУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Mustafa VARANK
Министар индустрије и технологије

Анђелка Атанасковић
Министар привреде

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SERBIA
CONCERNING
THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF
INVESTMENTS

The Government of the Republic of Türkiye and the Government of the Republic of Serbia hereinafter referred to as "the Contracting Parties";

Desiring to promote greater economic cooperation between them, particularly with respect to investment by investors of the State of one Contracting Party in the territory of the State of the other Contracting Party;

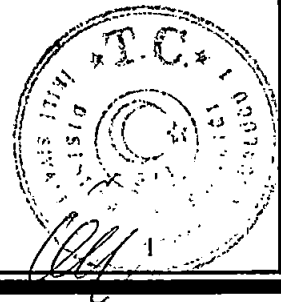
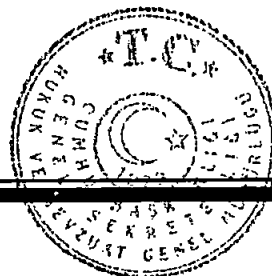
Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded such investment will stimulate the flow of capital and technology, and the economic development of the States of the Contracting Parties;

Agreeing that fair and equitable treatment of investments is desirable in order to maintain a stable framework for investments and will contribute to maximizing effective utilization of economic resources and improve living standards; and

Convinced that these objectives can be achieved without relaxing health, safety and environmental measures of general application as well as internationally recognized labor rights;

Having resolved to conclude an agreement concerning the reciprocal promotion and protection of investments;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1
Definitions

For the purposes of this Agreement;

1. The term "investment" means every kind of asset, connected with business activities, acquired for the purpose of establishing lasting economic relations in the territory of the State of a Contracting Party in conformity with its laws and regulations, and that has the characteristics of an investment¹, including such characteristics as the commitment of capital or other resources, the expectation of gain or profit, the assumption of risk, contribution to economic development, and to the flow of capital and technology between the Contracting Parties, or a certain duration.

Forms that an investment may take include:

(a) movable and immovable property, as well as any other rights *in rem* such as mortgages, liens, pledges, and any other similar rights as defined in conformity with the laws and regulations of the State of the Contracting Party in whose territory the property is situated;

(b) reinvested returns, claims to money or any other rights having financial value related to an investment;

(c) shares, stocks, or any other form of participation in companies;

(d) intellectual property rights, in particular patents, industrial designs, technical processes, as well as trademarks, goodwill, and know-how;

(e) an interest arising from the commitment of capital or other resources in the territory of a State of the Contracting Party to economic activity in that territory, such as under:

(i) a contract involving the presence of an investor's property in the territory of the State of the Contracting Party, including a turnkey or construction contract, or a concession including those to search for, cultivate, extract or exploit natural resources, or

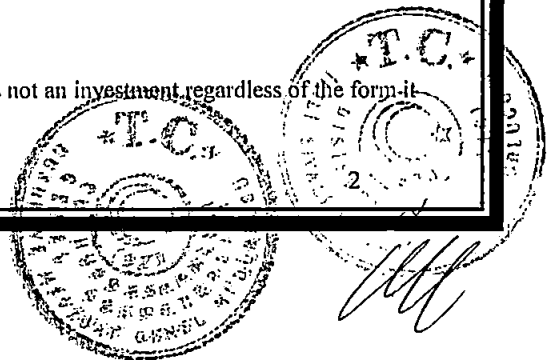
(ii) a contract where remuneration depends substantially on the production, revenues or profits of a company.

2. The term "investment" does not mean claims to money that arise solely from:

(a) commercial contracts for sale of goods or services by investors in the territory of the State of one Contracting Party to nationals or companies in the territory of the State of the other Contracting Party, or

(b) the extension of credit in connection with a commercial transaction, referred to in subparagraph 2(a) of this Article.

¹ Where an asset lacks the characteristics of an investment, that asset is not an investment regardless of the form it may take.

3. The term "investor" means:

(a) natural persons having the nationality of the State of a Contracting Party according to its laws;

(b) legal persons incorporated or constituted under the law in force of the State of a Contracting Party and having their registered offices together with substantial business activities in the territory of the State of that Contracting Party;

who have made an investment in the territory of the State of the other Contracting Party.

4. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes in particular, though not exclusively, profit, interest, capital gains, royalties, fees and dividends.

5. The "territory" means;

(a) in respect of the Republic of Türkiye; the land territory, internal waters, the territorial sea and the airspace above them, as well as the maritime areas over which Türkiye has sovereign rights or jurisdiction for the purpose of exploration, exploitation and preservation of natural resources whether living or non-living, pursuant to international law.

(b) in respect of the Republic of Serbia; the area over which the Republic of Serbia exercises sovereign rights and jurisdiction, in accordance with its national laws and regulations and international law.

ARTICLE 2

Scope of Application

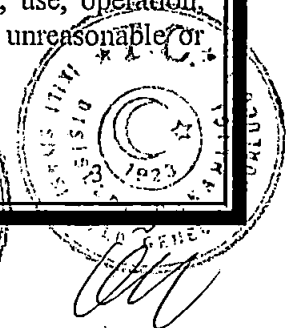
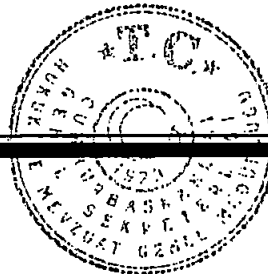
This Agreement shall be applicable from the date of its entry into force to investments in the territory of the State of one Contracting Party, made in accordance with its national laws and regulations, by investors of the State of the other Contracting Party, whether prior to, or after the entry into force of the present Agreement. However, this Agreement shall not apply to any disputes that have arisen, or any claim which was settled before its entry into force.

ARTICLE 3

Promotion and Protection of Investments

1. Subject to its laws and regulations, each Contracting Party shall in the territory of its State promote as far as possible investments by investors of the State of the other Contracting Party.

2. Investments of investors of the State of each Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment in accordance with the principles of international law and full protection and security in the territory of the State of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair the management, maintenance, use, operation, enjoyment, extension, sale, liquidation or disposal of such investments by unreasonable or discriminatory measures.

3. For the purpose of this Agreement, violation of the fair and equitable treatment means:

- (a) denial of justice in criminal, civil or administrative proceedings; or
- (b) fundamental breach of due process in judicial and administrative proceedings; or
- (c) manifest arbitrariness; or
- (d) targeted discrimination on manifestly wrongful grounds, such as gender, race or religious belief; or
- (e) abusive treatment of investors, such as coercion, duress and harassment.

4 For greater certainty, "full protection and security" refers to the Contracting Parties obligations relating to physical security of investors and investment.

ARTICLE 4 **Treatment of Investments**

1. Each Contracting Party shall promote and admit investments into the territory of its State in accordance with its national laws and regulations, and this Agreement.

2. Each Contracting Party shall accord to these investments, once established, treatment no less favourable than that accorded in like circumstances to investments of investors of its own State or to investments of investors of any third State, whichever is the most favourable, as regards the management, maintenance, use, operation, enjoyment, extension, sale, liquidation or disposal of the investment.

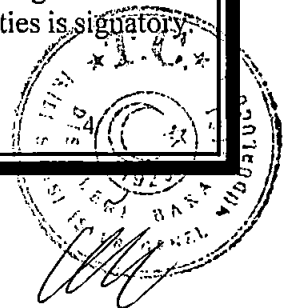
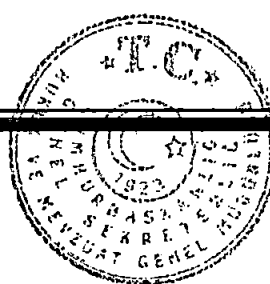
3. Each Contracting Party shall within the framework of its national legislation give favourable consideration to applications for the entry and sojourn of nationals of the State of the other Contracting Party who wish to enter the territory of its State in connection with making and carrying through of an investment.

4. The provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the State of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege which the former Contracting Party may grant to any third State pursuant to:

(a) any agreement on membership in economic union, customs union, free trade zone, monetary union or similar international agreement establishing such unions or other forms of regional cooperation, or

(b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

5. Paragraph 2 of this Article shall not apply in respect of dispute settlement provisions between an investor and the hosting Contracting Party laid down simultaneously by this Agreement and by another similar international agreement to which one of the Contracting Parties is signatory.

6. The provisions of Articles 3 and 4 of this Agreement shall not oblige the Contracting Party to accord investments of investors of the State of the other Contracting Party the same treatment that it accords to investments of its own investors with regard to acquisition of land, real estates, and real rights thereof.

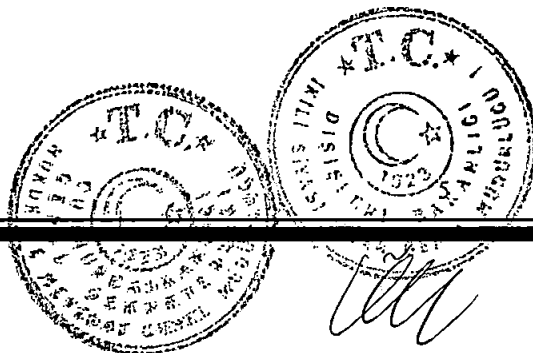
ARTICLE 5 General Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting, maintaining, or enforcing any non-discriminatory legal measures:

- (a) designed and applied for the protection of human, animal or plant life or health, or the environment;
- (b) related to the conservation of living or non-living exhaustible natural resources;
- (c) for maintaining the safety, solvency, integrity or financial responsibility of financial institutions and ensuring the integrity and stability of a Contracting Party's financial system.

2. Nothing in this Agreement shall be construed:

- (a) to require any Contracting Party to furnish or allow access to any information if its disclosure determines to be contrary to its essential security interests;
- (b) to prevent any Contracting Party from taking any actions that it considers necessary for the protection of its essential security interests;
 - (i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic and transactions in other goods, materials, services and technology undertaken directly or indirectly for the purpose of supplying a military or other security establishment,
 - (ii) taken in time of war or other emergency in international relations, or
 - (iii) relating to the implementation of national policies or international agreements respecting the non-proliferation of nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or
- (c) to prevent any Contracting Party from taking action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

ARTICLE 6
Expropriation and Compensation

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly or indirectly, to any other measure having similar effect (hereinafter referred as expropriation) except for a public purpose in accordance with the law of the Contracting Party, in a nondiscriminatory manner, upon payment of prompt, adequate and effective compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article 3 of this Agreement.

2. Non-discriminatory legal measures designed and applied to protect legitimate public welfare objectives, such as health, safety and environment, do not constitute indirect expropriation.

3. Compensation shall be equivalent to the market value of the expropriated investment before the expropriation was taken or became public knowledge, whichever is earlier, and shall include interest on an appropriate commercial rate until the date of payment. Compensation shall be paid in a freely convertible currency without delay and be freely transferable as described in Article 8.

4. The investor affected shall have a right, under the laws and regulations of the State of the Contracting Party making the expropriation, to prompt review, by a judicial or other independent authority of the State of that Contracting Party, of his or her case and to the valuation of his or her investment in accordance with the principles set out in this Agreement.

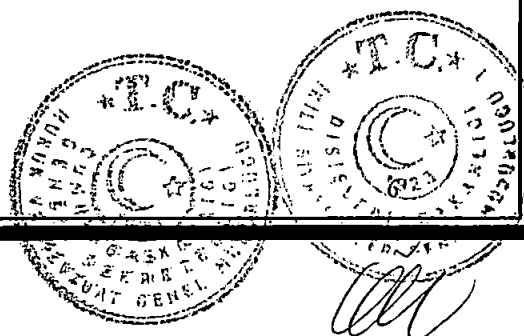
5. For greater certainty, examples of an indirect measure having an effect equivalent to expropriation, include inter alia, a measure or series of measures by a Contracting Party that substantially deprives the investor of the fundamental attributes of property in its investment, including the right to use, enjoy and dispose of its investment without formal transfer of title or seizure.

6. Expropriation arising from a measure or a series of measures of a Contracting Party without formal transfer of title or outright seizure (hereinafter referred to as "indirect expropriation") has an effect equivalent to direct expropriation. The determination of whether a measure or a series of measures of a Contracting Party constitutes an indirect expropriation requires a case-by-case, fact-based inquiry that considers, among other factors:

(a) the economic impact of those measures, although the sole fact that a measure or a series of measures of a Contracting Party has an adverse effect on the economic value of an investment does not establish that an indirect expropriation has occurred;

(b) the extent to which the measures interfere with distinct, reasonable investment-backed expectations, and

(c) the character of these measures.

ARTICLE 7
Compensation for Losses

1. Investors of the State of either Contracting Party whose investments suffer losses in the territory of the State of the other Contracting Party owing to war, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded by such other Contracting Party treatment no less favourable than that accorded to investors of its own State or to investors of any third State, whichever is the most favourable treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of the State of one Contracting Party who in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the State of the other Contracting Party resulting from:

(a) requisitioning of their property by its forces or authorities; or

(b) destruction of their property by its forces or authorities, which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation;

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective. The amount of such compensation shall be determined in accordance with the provisions of paragraph 3 of Article 6 of this Agreement, from the date of requisitioning or destruction until the date of actual payment. Resulting payments shall be freely convertible.

ARTICLE 8
Repatriation and Transfer

1. Each Contracting Party shall, upon payment of all fiscal obligations by the investors of the State of the other Contracting Party, guarantee in good faith all transfers related to an investment made in accordance with this Agreement to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include:

(a) the initial capital and additional amounts to maintain or increase an investment;

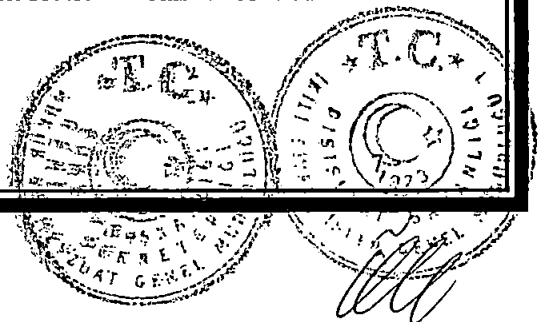
(b) profit, dividends, interests, capital gains, royalties and other amounts arising from that investment;

(c) returns;

(d) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment;

(e) compensation pursuant to Article 6 and 7;

(f) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments;

(g) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of the State of one Contracting Party who have obtained in the territory of the State of the other Contracting Party the corresponding work permits related to an investment;

(h) payments arising from an investment dispute.

2. Transfers shall be made in the convertible currency in which the investment has been made or in any other convertible currency at the rate of exchange in force at the date of transfer, unless otherwise agreed by the investor and the hosting Contracting Party.

3. Notwithstanding paragraphs 1 and 2, nothing in this Article shall be construed to prevent a Contracting Party from applying in an equitable, non-discriminatory and good faith manner of its laws relating to:

(a) bankruptcy, liquidation or the protection of the rights of a creditor;

(b) issuing, trading or dealing in securities;

(c) criminal or penal offences;

(d) financial reporting or record keeping of transfers when necessary to assist law enforcement or financial regulatory authorities; or

(e) ensuring compliance with an order or judgment in judicial or administrative proceedings.

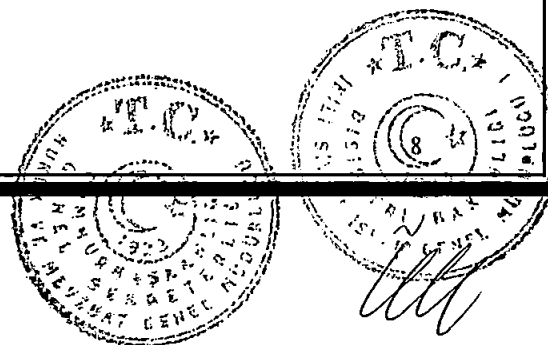
4. Where, in exceptional circumstances, payments and capital movements cause or threaten to cause serious balance of payments difficulties, each Contracting Party may temporarily restrict transfers, provided that such restrictions are imposed on a non-discriminatory and in good faith basis.

ARTICLE 9 **Subrogation**

1. If one of the Contracting Parties has a public insurance or guarantee scheme to protect investments of its own investors against non-commercial risks, and if an investor of this Contracting Party has subscribed to it, any subrogation of the insurer under the insurance contract between this investor and the insurer, shall be recognized by the other Contracting Party.

2. The insurer is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

3. Disputes between a Contracting Party and an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article 12 of this Agreement.

ARTICLE 10
Health, Safety and Environmental Measures

The Contracting Parties recognize that it is inappropriate to encourage investments by relaxing domestic health, safety or environmental measures. Accordingly, a Contracting Party should not waive or otherwise derogate from or offer to waive or otherwise derogate from those measures to encourage the establishment, acquisition, expansion or retention of an investment of an investor in its territory.

ARTICLE 11
Corporate Social Responsibility

Each Contracting Party should encourage legal persons operating within the territory of its State or subject to its jurisdiction to voluntarily incorporate internationally recognized standards of corporate social responsibility in their practices and internal policies, such as statements of principle that have been endorsed or are supported by the Contracting Parties. These principles address issues such as labor, environment, human rights, community relations, and anti-corruption.

ARTICLE 12
Settlement of Disputes Between one Contracting Party and Investors of the State of the other Contracting Party

1. This Article shall apply to disputes between one Contracting Party and an investor of the other Contracting Party concerning an alleged breach of an obligation of the former under this Agreement, which causes loss or damage to the investor or its investments.

2. Disputes between one of the Contracting Parties and an investor of the other Contracting Party, in connection with its investment, shall be notified in writing, including detailed information, by the investor to the recipient Contracting Party of the investment. As far as possible, the investor and the concerned Contracting Party shall endeavor to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith.

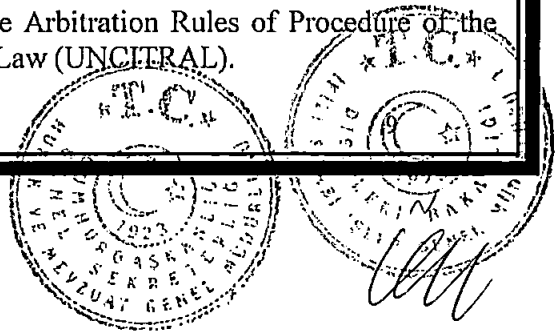
3. If these disputes, cannot be settled in this way within six (6) months following the date of the written notification mentioned in paragraph 2, the disputes can be submitted, by the choice of investor, to:

(a) the competent court of the State of the Contracting Party in whose territory the investment has been made, or

(b) except as provided under paragraph 5 (a) and (b) of this Article, to:

(i) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the "Convention on Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of other States", or

(ii) an ad hoc arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL).

4. Once the investor has submitted the dispute to one or the other of the dispute settlement forums mentioned in paragraph 3 of this Article, the choice of one of these forums shall be final.

5. Notwithstanding the provisions of paragraph 3 of this Article;

(a) only the disputes arising directly out of investment activities which have obtained necessary permission, if there is any permission required, in conformity with the relevant legislation of the State of the Contracting Party on foreign capital, and that effectively started shall be subject to the jurisdiction of the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) or any other international dispute settlement mechanism as agreed upon by the Contracting Parties;

(b) the disputes, related to the property and real rights upon the real estates within the territory of the States of the Contracting Parties are totally under the jurisdiction of the national courts and therefore shall not be submitted to jurisdiction of the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) or any other international dispute settlement mechanism.

6. The arbitral tribunal shall take its decisions in accordance with the provisions of this Agreement, the laws and regulations of the State of the Contracting Party involved in the dispute in which territory the investment is made (including its rules on the conflict of laws) and the relevant principles of international law as accepted by both Contracting Parties.

7. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Contracting Party shall execute the award according to its national law.

ARTICLE 13
Denial of Benefits

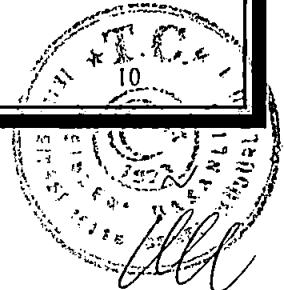
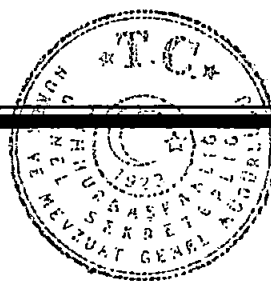
1. A Contracting Party may deny the benefits of this Agreement to an investor of the State of the other Contracting Party that is a company of such other Contracting Party and to investments of such investor if:

(a) the investors of a State of a non-Contracting Party or investors of the denying Contracting Party owns or controls the company, and

(b) the company has no substantial business activities in the territory of the State of the Contracting Party under whose law it is constituted or organized; or

(c) the denying Contracting Party adopts or maintains measures that prohibit transactions with that investor.

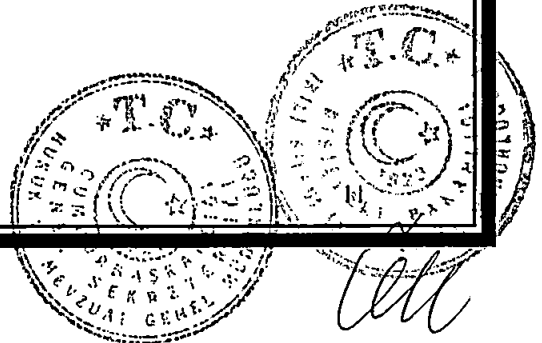
2. The denying Contracting Party shall, to the extent practicable, notify the other Contracting Party before denying the benefits.

ARTICLE 14

Settlement of Disputes Between the Contracting Parties

1. The Contracting Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Contracting Parties agree to engage in direct and meaningful negotiations to arrive at such solutions.
2. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six (6) months after the beginning of a dispute between themselves through the foregoing procedure, the dispute may be submitted, upon the request of either Contracting Party, to an arbitral tribunal of three members for a binding decision in accordance with the applicable rules of international law accepted by each Contracting Party.
3. Unless these rules are modified by the Contracting Parties, the UNCITRAL Arbitral Rules or any other applicable arbitration rules agreed upon by the Contracting Parties shall govern the appointment of the members of the Arbitral Tribunal.
4. The Arbitral Tribunal shall determine its own rules of procedure. It shall reach its decisions by majority of votes. Such decision shall be final and binding for both Contracting Parties.
5. A dispute shall not be submitted to an international arbitral tribunal under the provisions of this Article, if a dispute on the same matter has been brought before another international arbitral tribunal under the provisions of Article 12 and is still before the tribunal. This will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Contracting Parties.

ARTICLE 15
Service of Documents

Notices and other documents in disputes under Article 12 and 14 shall be served on the Republic of Türkiye by delivery to:

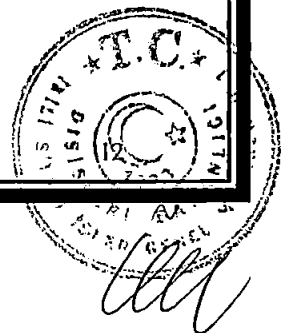
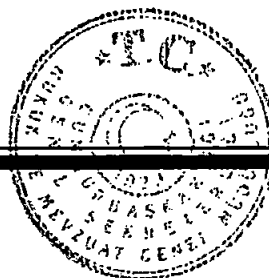
Cumhurbaşkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
Cumhurbaşkanlığı Külliyesi
06560 Beştepe – Ankara
Türkiye

(General Directorate of Law and Legislation of the Presidency,
The Presidential Complex,
06560, Beştepe-Ankara,
Türkiye)

Notices and other documents in disputes under Article 12 and 14 shall be served on the Republic of Serbia by delivery to:

Prime Minister
The Government of the Republic of Serbia
Nemanjina 11
11000 Belgrade
Republic of Serbia

The State Attorney's Office
Kosovska 31
11000 Belgrade
Republic of Serbia

ARTICLE 16
Entry into Force

1. This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last notification by the Contracting Parties, in writing and through diplomatic channels, of the completion of the respective internal legal procedures necessary to that effect.
2. Upon the entry into force of this Agreement, the Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Federal Government of the Federal Republic of Yugoslavia concerning the Reciprocal Promotion and Protection of Investments, signed on 2nd March 2001 is terminated and substituted by this Agreement.
3. This Agreement shall remain in force for a period of ten (10) years and shall continue to be in force unless terminated in accordance with paragraph 5 of this Article.
4. This Agreement may be amended by mutual written consent of the Contracting Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under the paragraph 1 of the present Article.
5. Either Contracting Party may, by giving one year's prior written notice to the other Contracting Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten-year period or at any time thereafter.
6. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of five (5) years from the date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Belgrade on September 7, 2022 in the Turkish, Serbian and English languages, all texts being equally authentic.

In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TÜRKİYE**

Mustafa VARANK
Minister of Industry and Technology

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF SERBIA**

Anđelka ATANASKOVIĆ
Minister of Economy

